

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-735/22-C

Název	Střední odborné učiliště, Lišov, tř. 5. května 3
Sídlo	tř. 5. května 3/93, 373 72 Lišov
E-mail	sekret@sou-lisov.cz
IČO	75050111
Identifikátor	651023599
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marie Benedová
Zřizovatel	Jihočeský kraj
Místo inspekční činnosti	tř. 5. května 3/93, 373 72 Lišov Krátká 699/8, 373 72 Lišov
Inspekční činnost na místě	17. 10. 2022 – 20. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Střední odborné učiliště Lišov, tř. 5. května 3 (dále škola) vykonává činnost střední školy, domova mládeže, internátu, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Škola poskytuje střední vzdělání s výučním listem ve vzdělávacích oborech 33-56-H/01 Truhlář, 33-59-H/01 Čalouník, 33-56-E/01 Truhlářská a čalounická výroba, 23-51-E/01 Strojírenské práce,

36-67-E/01 Zednické práce, 29-51-E/01 Potravinářská výroba, 66-51-E/01 Prodavačské práce, 65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby, 75-41-E/01 Pečovatelské služby a 41-52-E/02 Zahradnická výroba. K termínu inspekční činnosti navštěvovalo školu 255 žáků v 15 třídách, v domově mládeže a internátu bylo ubytováno 73 žáků. Ve škole jsou v současné době evidováni dva cizinci a 91 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy, která je ve své funkci od roku 2019, vypracovala stručnou koncepci rozvoje školy a v rámci zapojení školy do projektu zároveň vznikl „Školní akční plán vzdělávání na období 2019 až 2022“. Cíle těchto rozvojových dokumentů se škole daří naplňovat zejména v oblasti zkvalitňování materiálních podmínek pro vzdělávání, v oblasti podpory inkluze a v podpoře odborného vzdělávání včetně spolupráce se zaměstnavateli. Velký důraz klade škola na svou prezentaci s cílem oslovit co nejvíce potenciálních zájemců o studium. V loňském školním roce otevřela nový učební obor zahradnická výroba a celkový počet žáků školy se postupně mírně navyšuje. Zavedení elektronických třídních knih společně se zefektivněním způsobu předávání informací mezi jednotlivými úseky a součástmi školy mělo pozitivní dopad na efektivitu kontroly absence žáků. Rezervy má škola naopak v účinném delegování kompetencí a odpovědnosti ředitelkou školy na další zaměstnance. Také hospitační činnost vedení školy není častá a neposkytuje tak dostatečnou zpětnou vazbu pedagogům školy. Povinná dokumentace je vedena odpovídajícím způsobem, dílčí nepřesnosti byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

K termínu inspekční činnosti se podílelo na vzdělávání ve škole, v domově mládeže a v internátu celkem 73 pedagogických pracovníků. Pedagogický sbor prošel v posledních třech letech velkou generační obměnou, ke změně došlo i na postech zástupců ředitelky školy. Pedagogové spolupracují v rámci běžného denního styku a v rámci pravidelných porad a předmětových komisí, poskytování vzájemné podpory a zpětné vazby však ztěžuje fakt, že velká část sboru pracuje pouze na částečný úvazek. Vzájemné hospitace se konají pouze ojediněle a předávání poznatků a zkušeností proto není zcela efektivní. Začínajícím pedagogům se však dostává ze strany vedení školy i zkušenějších kolegů účinné podpory. Personálně bylo posíleno školní poradenské pracoviště, jehož služby v současnosti zajišťují dva výchovní poradci, školní psycholog, metodik prevence, dva kariéroví poradci a sociální pedagog. Podporu ve výuce poskytuje sedm asistentek pedagoga a jedna asistentka pedagoga působí v internátu. Personální rozšíření školního poradenského pracoviště se pozitivně odráží v rozvoji inkluze a v podpoře žáků z nepodnětného a sociálně slabého prostředí. Vedení školy motivuje zaměstnance k profesnímu růstu, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je každoročně aktualizován, zatím se však v potřebné míře nedaří zařazovat další vzdělávání v oblasti aktivizačních metod práce a formativního hodnocení, což se částečně projevovalo v průběhu výuky.

Škole se daří postupně zkvalitňovat zázemí pro teoretickou i praktickou výuku tak, aby odpovídalo současným požadavkům na moderní materiálně-technické vybavení. Pořízení kvalitního strojního vybavení truhlářských dílen a vznik dvou venkovních učeben pro obor zahradnická výroba umožnily vytvoření odpovídajících podmínek pro naplňování školních vzdělávacích programů. Kromě vlastních prostor školy probíhá odborný výcvik také na smluvních pracovištích partnerských firem, kde žáci pracují se strojním a technologickým vybavením v reálných pracovních podmínkách. Bezpečnost a ochrana zdraví žáků při vzdělávání, s ním souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb je na odpovídající úrovni.

Ke zkvalitnění vzdělávání přispívá spolupráce s mnoha externími partnery. Při realizaci svých záměrů škola spolupracuje především se zřizovatelem. Významná je finanční podpora formou motivačního stipendia, které zřizovatel poskytuje žákům učebního oboru čalouník. Realizace praktického vyučování ve spolupráci s významnými regionálními zaměstnavateli umožňuje žákům kontakt s reálným pracovním prostředím a osvojení moderních technologických postupů. Spolupráce s odborníky z praxe v procesu výuky a při realizaci přednášek přispívá ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání a k rozvoji osobnosti žáků. Aktivní účast žáků na kulturních a charitativních akcích pořádaných místními institucemi posiluje jejich pocit sounáležitosti s regionem, ve kterém žijí. Spolupráce s rodiči probíhá běžnými formami na třídních schůzkách a během individuálních konzultací.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Organizace vzdělávání vychází z počtu žáků a z nutnosti optimálně koordinovat teoretickou výuku a odborný výcvik. Vzhledem k nízkému zájmu uchazečů o studium není naplňována kapacita realizovaných oborů a dochází k vytváření víceoborových tříd se společnou výukou všeobecně vzdělávacích předmětů. Hospitační činnost proběhla v hodinách teoretického i praktického vyučování napříč vyučoványými obory.

Sledované hodiny teoretické výuky probíhaly v klidné pracovní atmosféře a byly realizovány v souladu s kurikulárními dokumenty. Do výuky byli vhodně zapojováni všichni žáci, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, v některých případech s podporou asistenta pedagoga. Pedagogové uplatňovali vůči žákům respektující a vstřícný přístup a snažili se žáky vhodně motivovat k plnění úkolů. Na žáky byly kladeny srozumitelné a přiměřené požadavky, vyučující dbali na dostatečné procvičování učiva a poskytovali dostatek času pro řešení úloh a formulaci odpovědí. Diferenciace úkolů byla zaznamenána zejména u žáků s potřebou podpůrných opatření. Žáci dodržovali nastavená pravidla a plnili pokyny vyučujících. Ve větší části hodin převažovala frontální výuka s převažující aktivitou na straně učitele, která v dostatečné míře nepodporovala rozvoj aktivní komunikace a spolupráce. Zvolené metody práce vedly v části hodin k pasivnímu přejímání informací ze strany žáků a podílely se na nižší účinnosti vzdělávacího procesu. Vyučující často vhodně využívali znalosti a zkušenosti žáků a mezipředmětové vazby, propojovali učivo s reálnými situacemi a dbali na názornou prezentaci učiva. Účelně byly využívány didaktické pomůcky a podpůrné materiály napomáhající k upevňování a procvičování učiva. Digitální technologie, které efektivně podporovaly názornost vzdělávacího procesu, však ve většině hodin využívali pouze pedagogové. Formativní hodnocení bylo využito pouze v malém počtu hodin, stejně jako závěrečné shrnutí a zhodnocení hodiny s vyhodnocením cílů.

Hospitované hodiny odborného výcviku probíhaly v kvalitně vybavených školních dílnách a na pracovišti smluvního partnera. Žáci samostatně či ve skupinách plnili zadané úkoly, při nichž využívali teoretické poznatky v praxi, upevňovali a rozvíjeli osvojené dovednosti a pracovní návyky spojené s výkonem budoucí profese. Míra individuálního přístupu odpovídala náročnosti úkolů, na nichž žáci pracovali. Důraz byl kladen na dodržování stanovených technologických postupů a na zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Pracovní tempo odpovídalo nácviku konkrétních pracovních dovedností, vhodně byla respektována specifika žáků s potřebou podpůrných opatření. V průběhu výuky vyučující sledovali výkon, kvalitu a produktivitu práce žáků a poskytovali žákům zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení. Realizací drobných zakázek pro veřejnost a firmy jsou u žáků kromě odborných kompetencí rozvíjeny také kompetence komunikativní, sociální, personální a kompetence k řešení problémů.

Výchovně-vzdělávací činnost domova mládeže a internátu navazuje na vzdělávání ve střední škole. Odpočinkové a tematicky zaměřené aktivity respektují stanovené výchovné a vzdělávací cíle tohoto školského zařízení. Dostatek prostoru je poskytován k přípravě na vyučování podle individuálních potřeb a zájmů žáků i k osobnímu volnu. Široké spektrum sportovních či herních činností realizovaných přímo v prostorách domova mládeže i v jeho okolí se vhodně podílí na prevenci výskytu sociálně patologických jevů a přispívá k všestrannému rozvoji osobnosti žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování a monitorování výsledků vzdělávání žáků využívá škola písemné a ústní zkoušení, v oblasti praktického vyučování získává škola využitelnou zpětnou vazbu také od partnerských firem. Úroveň dosahovaných výsledků je částečně ovlivněna nižším studijním potenciálem žáků a vysokou absencí. Pro žáky ohrožené školním neúspěchem škola nabízí širokou škálu doučovacích aktivit a individuálních konzultací, z nichž část vhodně probíhá i v domově mládeže a internátu. Škola také provádí vlastní dotazníkové šetření pro žáky i vyučující týkající se klimatu, jeho výsledky průběžně vyhodnocuje a přijímá opatření ke zlepšení stavu.

Záznamy z pedagogických rad obsahují především údaje o souhrnných celkových výsledcích vzdělávání. Podrobné a systematické rozborů průběžných a celkových výsledků realizovány nejsou, což snižuje možnosti přijmout konkrétní a cílená opatření, která by přinesla požadovaný výsledek. Škola vykazuje poměrně vysoký počet zameškaných hodin, včetně hodin neomluvených. Neomluvené absence převažují v odborném výcviku a jsou nejčastějším důvodem pro udělování kázeňských opatření či snížených známek z chování a jsou také nejčastější příčinou předčasných odchodů žáků ze vzdělávání. Přes řadu cílených preventivních aktivit se škole nedaří zlepšovat docházku žáků a nacházet účinné postupy ke snižování neomluvené absence žáků a k eliminaci předčasných odchodů ze studia.

Vzhledem ke specifickému složení žáků hraje významnou úlohu školní poradenské pracoviště, jehož pracovníci poskytují účinnou metodickou podporu učitelům a asistentům pedagoga, jsou v pravidelném kontaktu se žáky, rodiči i školskými poradenskými zařízeními a zajišťují tak kvalitní informovanost všech účastníků výchovně-vzdělávacího procesu. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytuje škola odpovídající podporu v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení s cílem maximalizovat jejich učební pokrok. Preventivní program školy se efektivně soustřeďuje na předcházení a rozpoznání rizikového chování a zajištění včasné intervence. Škola se vhodně zapojuje do řady akcí zaměřených na zdravý životní styl, prevenci kriminality a podporu volnočasových aktivit. Pravidelný adaptační kurz pro žáky prvního ročníku posiluje vytváření zdravých vztahů v rámci školního kolektivu. Významným přínosem je činnost sociálního pedagoga, který se zaměřuje na práci se sociálně znevýhodněnými žáky, pro které vyhledává možnosti finančního sponzoringu na úhradu výdajů spojených se studiem a mimoškolními aktivitami.

Při ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou dosahuje škola dlouhodobě velmi vysoké úspěšnosti. Žáci školy se také úspěšně zapojují do řady odborných soutěží, ve kterých zaznamenávají významné úspěchy, a to až na celorepublikové úrovni. V loňském školním roce získali dva žáci školy prestižní ocenění pro nejlepší absolventy učebních oborů v Jihočeském kraji, které organizovala Jihočeská hospodářská komora.

Závěry

Vývoj školy

- V roce 2019 byla jmenována nová ředitelka školy, následně došlo také ke změně na postu zástupců ředitelky školy.
- Proběhla výrazná generační obměna pedagogických i provozních zaměstnanců školy.
- Došlo k personálnímu posílení školního poradenského pracoviště o pozici školního psychologa, sociálního pedagoga a dalšího výchovného poradce.
- Byl otevřen nový obor 41-52-E/02 Zahradnická výroba.
- Škola posílila spolupráci s regionálními firmami, nově nabízí motivační stipendijní program od zřizovatele u oboru čalouník.
- Zlepšily se materiální podmínky školy, zrekonstruována byla hala odborného výcviku, pořízeno bylo moderní strojní vybavení truhlářských a čalounických dílen, vznikly dvě venkovní učebny pro obor zahradnická výroba.

Silné stránky

- Významným prvkem posilujícím kvalitu vzdělávání je stabilní spolupráce s partnerskými firmami v oblasti praktického vyučování, která umožňuje žákům získávat potřebné dovednosti v reálném prostředí a podporuje uplatnění absolventů na trhu práce.
- Pestrá nabídka různorodých mimoškolních aktivit realizovaných v domově mládeže a internátu podporuje smysluplné naplňování volného času žáků a všestranný rozvoj jejich osobnosti.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Škole se nedaří nacházet efektivní prostředky ke snižování neomluvené absence a k eliminaci předčasných odchodů ze studia.
- Rezervy má škola v hodinách teoretické výuky ve využívání aktivizujících forem a metod práce, nedostatečně je využíváno sebehodnocení a vrstevnické hodnocení umožňující uvědomit si úroveň dosaženého pokroku.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Hledat efektivní prostředky ke snižování neomluvené absence žáků a k eliminaci předčasných odchodů ze studia.
- Aktivně pracovat se vzdělávacími výsledky žáků, systematictěji vyhodnocovat úspěšnost žáků v průběhu i při ukončování vzdělávání.
- Zefektivnit spolupráci v rámci pedagogického sboru, více se zaměřit na realizaci vzájemných hospitací.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků více zaměřit na aktivizační metody výuky a formativní hodnocení.
- V teoretickém vyučování více využívat metody a formy aktivního učení, důsledně využívat prostředky formativního hodnocení.
- Posílit hospitační činnost vedení školy s důrazem na poskytování efektivní zpětné vazby.
- Účinně delegovat kompetence a odpovědnosti.
- Pokračovat v modernizaci prostor a materiálně-technického zajištění výuky.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny ve znění ke dni 1. ledna 2022 vydané Jihočeským krajem
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky vydané Jihočeským krajem dne 7. 6. 2019, č. j. KUJCK 67007/2019 s účinností od 1. 8. 2019
3. Osvědčení o funkčním studiu ředitele školy ze dne 11. 11. 2016
4. Rozhodnutí vystavené MŠMT dne 24. 3. 2021 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení č. j. MSMT-40264/2020-7 s účinností od 1. 9. 2021
5. Školní vzdělávací programy vyučovaných oborů 33-56-H/01 Truhlář, 33-59-H/01 Čalouník (zkrácené studium), 65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby, 65-51-E/01 Prodavačské práce, 75-41-E/01 Pečovatelské služby, 29-51-E/01 Potravinářská výroba, 23-51-E/01 Strojírenské práce, 23-56-E/01 Truhlářská a čalounická výroba, 36-67-E/01 Zednické práce, 41-52-E/02 Zahradnická výroba
6. Školní vzdělávací program domova mládeže na období školního roku 2022-2023
7. Školní vzdělávací program internátu na období školního roku 2022-2023
8. Školní řád střední školy platný pro školní rok 2022-2023
9. Vnitřní řád domova mládeže a internátu
10. Vnitřní řád školní jídelny
11. Školní matrika a doklady o průběhu a ukončování vzdělávání
12. Dokumentace týkající se školního poradenského pracoviště
13. Přehledy o vykonaných závěrečných zkouškách, výkazy o zkouškách od školního roku 2019/2020 do data inspekce
14. Koncepce rozvoje Středního odborného učiliště Lišov
15. Školní akční plán rozvoje vzdělávání na období 2019 až 2022
16. Organizační řád 2022 s platností od 1. 9. 2022
17. Plán kontrolní činnosti – pedagogický úsek za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
18. Záznamy z hospitací za školní rok 2021/2022 a 2022/2023
19. Záписy z pedagogických rad konaných ve školním roce 2021/2022
20. Záписy z porad předmětových komisí za školní rok 2021/2022 a září 2022
21. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
22. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy na období 2022-2023
23. Třídní knihy v elektronické podobě
24. Rozvrh hodin střední školy pro školní rok 2022/2023
25. Ekonomická dokumentace školy za roky 2021 a 2022
26. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů
27. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci a dalším vzdělávání)
28. Dokumentace týkající se školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí.

Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Marie Adamová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Marie Adamová v. r.

Bc. Jaroslav Šimek, odborník
v truhlářských oborech

Jaroslav Šimek v. r.

Mgr. Ivan Bartoš, Ph.D., školní inspektor

Ivan Bartoš v. r.

Mgr. Markéta Křivánková, školní
inspektorka

Markéta Křivánková v. r.

Bc. Vladimír Štipl, kontrolní pracovník

Vladimír Štipl v. r.

V Českých Budějovicích 15. 11. 2022